

V. v.	3611
1 2 3	1145
	12
	220
	226
	232
	242
	255
	305
	316
	329
	345

V. v.	713	3711
2 3 1 2 3	650	350
	704	404
	719	420
	74	443

V. v.	311	3313
2 3 1 2 3	100	500
	125	526
	143	548
	154	600
	11	623
	28	630
	39	712
	40	713
	91	1125
	726	812

en idő
közép-
onalán

ánat-
tatni.
tjai a
ágnak
szég-

tóság
O-án.
jbró.

en,
in-
or-
en

és

Előfizetési árak:

Egész évre	12	frt.
Félévre	6	"
Negyedévre	3	"
Egy hóra	1	"
— Egyes szám 4 kr. —		

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi Iroda:

Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ső szám
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételével.

A királyi pár örömmünnepe.

Nagybecskerek, Április 26.

—é— Kedden volt negyvenéves évfordulója ama szent frigy megkötésének, mely Ferencz József szívét Erzsébet hercegnőével egy életre összekötötte. Meredek volt az osztrák császári trón, melyre az ifju férjfelelőben viruló császár gyönyörű fiatal feleségét fölvezette s szomorú, majdnem vigasztalan a kilátás arról azon népekre, melyek a fiatal uralkodó birodalmát képezték. Ha visszatekintünk most, a jelen viszonyok közül a negyven év előtti időkre, meghatottságból, elhangzott fájdalomból s örömből csodálatosan szövődött hangulat szállja meg lelkeinket. Az ifju uralkodó pár szívében akkor a tavasz legpompásabb csodái sarjadtak dus tenyészetben, gyönyöreikben, boldogságukban együtt ölelkeztek ég és föld összes örömei. S mily ellentétet képezett ehez az őket körülvevő külső világ: mintha csak a téli fagy uralkodott volna minden felett, mintha a mi világosság volt, az északsarki nap fénye lett volna, a mi virágzás volt, a temető gyászos virágzása lett volna s a mi hang volt, az elnyomott népek sóhajtása lett volna!

S most!

Elmult az ifjuság aranykora a trónon ülő pár feje felett, a mint az ifjuság — Petőfiként — e forgószél ráborítá homlokaira a tavasz koszoruját, el is rohant vele, sziveiket egymás után érték a csapások, míg végre a legutolsó, a legnagyobb, örökgyászba borítá életüket. S az őket körülvevő élet, népeik élete, mily vigasztaló ellentétet képez az ő sorsukkal szemben! A hova csak tekintenek a magas pár szemei, mindenfelé erőteljes tenyészet mutatkozik, művelődésben, anyagi jólétben, előre haladó szabad népek hálátelt szívvel vesszik körül rájuk nézve a szenvedés Golgothájává lett fényes trónjukat s ha

imitt-amott politikai viharok törnek is ki, azok csak még inkább erősítik az érzelmet s a hódolat azon közösséget, mely trónjukon őket mindenkor áldja s köszönti.

Ha súlyos sorscsapás érte is a magas királyi párt, vigasztalást s erőt nyujt annak elviseléséhez népeik szeretete, különösen a magyar népé, mely mindig törhetlenül királyhű volt s alkotmányért vívott legfényesebb küzdelmében is, csak a király hűsége ellen intézett ápril 14-iki merénylet tette hanyatlóvá diadalmas karjait. A magyar nép azonfölül is örök hálát érez a királyi pár iránt. Erzsébet királyné volt a magyar nép szószóló védangyala a szolgaság napjaiban s Ferencz József király adta vissza a magyar szabadságot s alkotmányt s védi, oltalmazza s törhetlen tisztelettel erősíti azokat. S az egyházpolitikai reformok körül folyó alkotmányos küzdelem közt csak még fényesebben ragyognak uralkodó erényei: a magyar nép önhatározási jogának föltétlen respektálása s a nemzet szükségleteit körültekintéssel megítélő bölcsessége. A nemzetjog föltétlen tisztelője ő, hiába akarják megtevesztetni az aziránt ellenséges besugók, cselszövő intrikusok, mert tudja, hogy minél elégedettebb a jogaiban magát sértetlennek érző magyar, annál szilárdabb minden idők viharai ellen a királyi trón. Éltesse isten a legjobb királyt s királynét.

Szerződési politika.

Nagybecskerek, Április 26

Nem jó az embernek egyedül lennie, mondja az irás. És ami áll az emberre nézve, áll a nemzetre nézve is. Ezt még Oroszország is belátta és eldobván magától a magaválasztotta pusztában elzárkózott remeteéletet, ismét közelített a többi népekhez, hogy velük politikai ismeretséget kössön, ami előreláthatólag komoly, benső viszonyokhoz fog vezetni, részben már vezetett is.

És épp ebben az időben támadnak nálunk

emberek, ugynevezett agráriusainkat értjük, a kik a román kereskedelmi szerződés képviselői tárgyalása alkalmából intenzív ellenzést fejtenek ki a szerződés ellen és a kormány gazdasági politikáját a leghevesebben támadják. Az összes terheket a mezőgazda viseli, minden áldozatot a mezőgazdára háritanak — az osztrák iparnak új előnyöket nyujtanak, azokat megfizetni a magyar gabonának kell. És ezt az általánosságban tartott szemrehányást még lehetőleg súlyosbitani iparkodnak részletek által, melyeket a szerződés tervezetéből vesznek s melyek által be akarják bizonyítani, hogy a szerződés semmi irányban sem mutat gondoskodást a magyar ipar javára.

Igy gomolyodtak össze az egyes ellenzéki beszédek a bennük felhalmozódott részletnehézményekkel egy óriási, viharterhes fekete felhővé, a képviselőház firmamentumán. Erre felkelt helyéről tegnap, az általános vita második-napján Lukács kereskedelmi miniszter és az igazság lehelletével elfújta az egész fenyegető felhőt. Lukács Béla megveti a nálunk oly igen divatoszónoki művészetet és nyugodt, majdnem egyhangú beszéde csak ritkán lesz pathétikus; de meggyőzően és megnyerően hat ő előadásának világossága, bizonyító okai, nyilvánvaló igazságának sulya, az őszinteségnek, a legszentebb akarással érző magyar, annál szilárdabb Mily bámulatba ejtette az ellenzöket, mikor pl. bebizonyította nekik, hogy az előttük fekvő szerződés szerint mezőgazdasági gépeink, melyeknek mellőzéséről panaszkodtak azok, vámmmentesen lesznek Romániába vihetőek, a román marháról, mely az ellenzök állítása szerint elfogja árasztani hazánkat, a szerződésben egyáltalán szó sincs, a román marhával jövőre is a mi szigorú állategészségügyi törvényünk szerint fognak bänni; s egész román sertésállomány nem nagyobb annál, ami egy esztendőben a mi egyetlen kőbányái állomásunkon hízalva s exportálva lesz.

A miniszter ezután malomiparunkat, Magyarországot e gyöngyét és a mezőgazdaság legha-

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

Te quiero, companero.

— Spanyol idyll. —

Volt Sevillában, a Triana nevű városrészben egy 15 éves fiu, a kit Juanito el Morenitonak hívtak.

Apátlan, anyátlan árva volt, senkije a világon, élt napról napra, mint az utca kövei közül kihajtó dudva.

Ejszakáit felváltva a szabadban, vagy valamelyik korcsma istállójában töltötte. Keresetforrása számtalan volt, azok között azonban a legjövendelmesebb volt a színházak előtt a színlapok és énekszövegek eladogatása.

Daczára rongyos ruhájának, csinos gyerek volt, csillogó szemével, mosolygó szájával, göndör hajával és napbarnított arczával. Azért hívták Morenitonak is, mert olyan barnaképű volt.

Azután meg volt benne valami cigány-termesztet. valóságos spanyol gitano, senkitől sem akart függeni, fő szenvedélye volt a kőborlás és a bikaviadalok.

Egy nagypénteken Juanita borzongós kedvvel ébredt fel. A nagy hét alatt a színházak be voltak zárva, s így legfőbb jövedelmi forrásától meg lévén fosztva, egy spanyol garas sem volt a zsebében. Szegénysége annál jobban fájt neki ezuttal, mert husvétra nagy bikaviadal készült, vagy mint a spanyolok mondják corrida de toros, a hol Mazzantini és Frascuelo fognak mint espadák (bikaviadorok) szerepelni.

Mitevő legyen, hogy ejuthasson a bikaviadalra? . . . Segítségül hívta a Virgen de la Esperanzát, a reménykedők szüz Máriáját, az ő régi patrónáját, a ki annyiszor megsegítette. Aztán felkelt, lerázta a ruhájáról és a hajából a számatörmeléket, kiment az istállóból, a mely

éjjeli szállásul szolgált s nyakába vette a várost. Hát ha akad valami jó szerencséje.

A reggel pompás volt. A Giralda vörös tornya elegánsan emelkedett a sötétkék égbe. Az utcák telve voltak vidékeikkel, a kik azért jöttek Sevillába, hogy a különböző szerzetek által rendezett körmenetekben részt vegyenek.

A Plaza de Toros előtt elhaladva, látta a Morenito, hogy milyen sokan tödültek a bikaviadalt rendező társaság pénztárához. Ez még jobban növelte elkeseredését.

Már négy óra óta csatangolt az utcákon. Egyik helyen orrát megcsapta a forró olajban pörkölődő sült halnak, meg a fahéjas kalácsnak a szaga, — majd megpillantotta a bikaviadorokat, a kik kis kabátjuk és testhez álló szűk nadrágjokban feszítettek a kávéházak előtt.

Törte a fejét rajta, mint tohetne szert egy nehány pescetá-ra; hiába vállalkozott a körmenetek programjának eladogatására, minuenünnen elutasították. A nap mind jobban kezdte a hátát égetni, végre is üres gyomorral a Plaza de la Constitucion egyik palotájának kapuzatánál egy alkalmas kuczkót találva, meghúzódott. Innen aztán megláthatja majd a körmeneteket is.

„A ki alszik, az ebédel.” Megfellel reggeli híjján a Morenito az árnyékos kuczkóban a posan elszundított. A mint így mélyen aludva végig nyult a kapuzat alján levő fehér márványon, egyik karját fekete feje alá hajtva, behunyott szemének hosszú pillái hozzásimultak arczához, félig nyitott mosolygó ajkai közül apró fehér fogai látszóttak ki . . . Istenemre, szép gyerek volt!

Mialatt aludt, két idegen turis a ment arra: mind a kettő fiatalok, férfi és nő, valószínűleg férj és feleség, egy szóval szerelmes pár, legalább arról ítélve, a hogyan mentek együtt karonfogva.

— Nézd csak, milyen csinos ez a siheder, mondá a férj az asszonykának, s megálltak az

alvó fiu előtt. Milyen szép volna ezt így lefesteni! Milyen pompás a testtartása! Milyen eredeti egyik karjával a feje alatt, a másikat pedig előre nyujtva, félig nyitva, mintha csak valamit várna.

— Tudod mit, válaszolá az asszony, csináljunk neki egy kis meglepetést, tégy a kezébe egy ezüst pénzt, hadd örüljön neki, ha fölébred!

A szerelmesek nagylelkűek. A fiatal ember kivette a tárczáját s egy ötfrankos ezüstpénzt tett szépen óvatosan a fiu félig nyit tenyerébe. A fiu tenyere önkénytelenül is összeszorult, a mint a hideg érc érintette, — a fiatal pár pedig nevetve távozott.

A Morenito aludt tovább és álmodott. Álmodta, hogy a Virgen de la Esperanza, a reményesség szent Szüze egy szívbárványoszinű lépesőn szállott le hozzá. Liliomkorona volt a fején és fehér rózsák a kezében. Edes hangon szólította meg: „Juanito, te minden reggel és este imádkozol hozzám . . . Most fiam feltámadás alkalmából meg akarlak jutalmazni . . . Vasárnap el fogsz menni a bikaviadalra!” — Ezen szavak után a szent Szüz a Morenito kezei fölért meg- rázta a fehér rózsákat s lehulló rózsaszirmok mint ezüstpénzekké változtak. Ennek a Morenito annyira megörült, hogy fölébredett.

Nagyot nyújtózott s egyszerre — óh csodák csodája — egyik kezéből egy pénzdarab esik ki s ezüstös csengéssel hull a márványkőre . . . Nem akart hinni szemének . . . Feleltelte a pénzdarabot. Egy valóságos öt pesetás ezüstpénz. A szent Szüz tehát nem tréfált, ő csakugyan el fog menni a bikaviadalra! . . .

Egy ugrással talpon volt és szalad a Plaza de toros felé.

A mint a Calle san Pablo (szent Pál-utca) szögleténél befordult, majdnem beleütközött egy kis triandbeli kis leányba, a kit gyermekkorra

talmasabb támaszát vette pártfogásába az agráriusok igazságtalan és önzéstől vak támadásai ellen. Igen, a malmok román gabonát is használnak, még pedig vámmentesen. Csakhogy ez a vámmenteség nem csupán a buzára engedélyeztetik, hanem minden behozott nyersanyagra, a mely itt nemesítették és aztán kivitelre kerül, — és ezt az eljárást gyakorolják a világ minden civilizált államaiban. És a malmok a román búzát csak a liszt könnyű vegyítéséhez használják, hogy minden piacra vihessék a lisztet és ott kelendő cikkeknek megtartsák; így több árut termelhetnek és munkásaikat állandóan foglalkoztathatják. Aztán a vámmentesen behozott román gabona ugy aránylik a magyarhoz, mint 1 az 53 hoz: valóban nem oly mennyiség, mely képes lenne érzékeny nyomást gyakorolni gabonánk árára. Vámköteles gabona pedig majd éppen semmi sem jön Romániából hozzánk, mert az a méterházánknál másfél millió forint vámot, melylyel terheljük, nem bírja meg.

Rendkívül hatásos volt Lukács beszédében az érzékeny károkra való utalás is, melyeket a román vámháboru különösen a székely házi iparon ejtett; valamint a hivatkozás arra a tényre, hogy a mi fiatal, nagy hazafias buzgalommal ápoltt, az állam által oly áldozatkészen beczézt nemzeti iparunknak mindenekelőtt Keleten kell a fogyasztást keresnie, ezidőszert csak ott találhatja. A nagy beszéd szép, világos, meggyőző volt; szükségkép tetszenie és hatnia kellett: tetszett és hatott.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 2. Torontái vármegye központi választmányának ülése.

Május 8. Megyei fegyelmi választmányi ülés.

Május 9. Megyei állandó választmányi ülés.

Május 16. A Torontái h. é. v. t. rendkívüli közgyűlése.

Május 20. Tisztiszéki ülés.

Május 21. Torontái megye tavaszi közgyűlése.

Május 21. A nagybecskereki szőnyeggyár-részvénytársaság alakuló közgyűlése.

Május 26. Városi rendkívüli közgyűlés.

Junius 29. A tisztai regatta-szövetség amateur versenye Szegeden.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van, nők részére kedden és pénteken délután.

— **Személyi hír.** Rónay Jenő főispán ma este hivatalos ügyekben néhány napra elutazik Nagybecskerekéül.

óta ismert. Általában csakugy hívták: la Chata, a kis macska.

A kis leányka nagyon sápadt volt, fekete szemek könyekkel voltak telve.

— Mi bajod van Chata — kérde tőle a fiu.

— Édes anyám beteg, felelé, már két éjszaka nem feküdtem le... Ma reggel jött az orvos és orvosságokat rendelt. Elmentem a patikába, de nem akarnak adósságraadni orvosságot. Most mit tegyek? Ha meghuzzák a harangot édes anyámért, én értem is meghuzzhatják... Nem fogom tulélni!

A Morenito egy percze elgondolkozott, elmerülve a kis Chata könyvtől nedves fekete szemibe, aztán hirtelen elővette a csodás eredetű ezüstpénzt és belenyomta a kis leány markába.

— Nesze, kis leányom, vedd ezt az ezüstpénzt; a Virgen de la Esperanza-tól kaptam s a jó Szűz-Anya nem fog haragudni, ha édes anyádat gyógyítjuk meg vele.

A kis Chata annyira elfogódott, hogy megköszönni is elfelejtette; a mint a kezében volt a pénz, szaladt egyenesen a patikába...

Ugy látszik, meg volt írva, hogy a Morenitonak ne lehessen vasárnap a bikaviadalra mennie. Ezuttal azonban megvizsgálatódt.

Ekkorára már jobban lett a kis Chata anyja és a leányka eljött a kocsmára udvarára megköszönni Juanitónak a szivességét. Felvette az ünneplő ruháját, a Morenito pénzének megmaradt részéből két piros rózsát vett magának és a haja közé tűzte.

Elmentek együtt sétálni a Guadalquivir partja mentén, az Alameda narancsfái közé.

A tavaszi levegő fölséges volt, a leányka szeme égett az örömtől és gyöngédségtől s a mint a myrtusbokrok között egy árnyas berekbe jutottak, hirtelen átölelte két karjával a Morenito nyakát s a legceskélyebb állásnyelkezés nélkül mondá neki: „Te quiero, companero!” (Szeretlek pajtásom!)

S míg a harangok a husvét ünnepeket tiszteletére messziről hangzottak, a két tizenöt éves gyermek szívében is fölcsendült a szerelem szava.

— A görögkeletiek husvétja. Gör. keleti polgártársaink e héten ünnepelik a föltámadás ünnepét, a husvétot. Ma, zöldsütörtökön nagy gyászmisét tartanak, a midőn a nagy gyász jeléül bevonják az oltárt fekete posztóval. A mai nappal elmúl a harangok ércnyelve is, csak vasárnap virradatra szólnak meg újra, a midőn a feltámadás örömnünnepét hirdetik. Az ünneplés körmenet, mely nálunk nagy pompával szokott végbemenni, vasárnap hajnalban lesz.

A husvétünnep alkalmából Stakics Zsárko gör. kel. szerb lelkész meglátogatta ma a nagybecskereki kir. ügyészség fogházában letartóztatott gör. kel. vallásu foglyokat is. A buzgó hitoktató és lelkész dr. Orosdy Lajos kir. ügyész jelenlétében szívhez szóló egyházi beszédet intézett a foglyokhoz, majd megáldoztatta őket. Három örneket betudásával összesen 59 személy vett részt az oltári szentségnek kiszolgáltatásában.

Az idő. Idestova a vége felé vagyunk az áprilisnak és csak most köszönt be a maga szeszélyes mivoltában az igazi április. Két-három nap óta hol komor, sötét felhők homályosítják az eget, olykor-olykor néhány esőcseppet hullajtva alá a még mindig száraz, szomjus földre, hol pedig pajkos napsugarak törnek meg a fák fölfirissült lombjain remegő kövér esőcseppeken. Most szívesen vesszük ezt az áprilisi időjárást is. A tavaszi égen ide-oda futkározó, terhes felhők most már reményt nyújtanak arra, hogy a vetésekben az eddigi nagy szárazság folytán beállt hiányt helyre pótolják az egyre-másra megeredő záporok, melyek mindannyija egy egy mely redőt simítanak el a gazdák homlokairól.

— **Buzaszentelés.** A kath. egyházban szokásos Márk napi buzaszentelés tegnap történt meg. Reggeli 7 órakor csöndes szent mise volt a helybeli plébánia-templomban, melynek végzetével az ajátos hívők serege Lokaicsek F. káplán vezetésével az eleméri uton levő keresztelvényhez indult, ahol is a vetések megáldása végbement. Az ajátosságban a helybeli iskolák valamennyi kath. növendéke is tanítói felügyelete alatt résztvett.

— **Baleset a Dunán.** Pancsováról írják, hogy a tegnapi nagy viharban egy Pancsova felé tartó csónak fordult fel, a melyben 13 személy volt. Az ott horgonyzó „Ferencz József” derék kapitány a Toifelhart, továbbá August N. manipuláns, Sitkey kormányos és Gauk hajóslegény saját életök kockáztatásával segítségére siettek a szerencsétlenül jártaknak, kiket a hullámokkal vívott óriási küzdelem után szerencsésen meg is mentettek. A megmentettek egytől egyig szerb alattvalók, Veliko-Sela szerbiai faluból. Az esetről ugy a budapesti fő igazgatóságnál, mint a szerb kormánynál távirati jelentést tettek.

— **Püspök helyett zárdafőnök.** Petrovits Geraszim, szt. endrei gör. kel. püspök helyettes, mint olvasóink emlékezni fognak, Linder György stiklijé folytán csöppent ki a zsiros püspökségből. Grabáczról (Tolna m.) írják most, hogy ebben a kis, világtól elzárt községben mult héten foglalta el Petrovits Geraszim a kalugyerzárdaiban a főnöki állást. Bizony keserves lehet a 600 frt évi fizetéssel javadalmazott zárdafőnöknek a klastromi élet magányában elgondolkozni azon a csinos histórián, mely neki 5000 frtjába és egy zsiros, püspökségbe került.

— **Véres kardpárbaj.** Szabadkáról írják: Herczegh Lajos dr. ügyvéd, tartalékos hadnagy és Vermes Lajos dr. földbirtokos és országos hírnevű athléta tegnap sulyos kimeneteli párbajt vívtak. Herczegh Lajos segédei Biró Károly dr. ügyvéd és Eber Viktor huszár főhadnagy, Vermesé Farkas József építész-mérnök és Vermes Béla országgyűlési képviselő voltak. A párbaj harczképtelenségig ment és Herczegh sulyos megsebesülésével végződött.

— **A temesvári Lloyd társulat** tegnap tartotta évi közgyűlését báró Nikolic Feodor v. b. t. tanácsos, társulati elnök előnöke alatt. A közgyűlésen élénk helyesléssel fogadták Neubauer Vilmos titkár évi jelentését, mely most először van magyar nyelven szerkesztve és érdekes visszapiantást vet az elmúlt év kereskedelmi üzleti eredményeire. Báró Nikolic elnököt közzétetteleg hívták meg a közgyűlésbe s lelkes éljenzéssel fogadták megjelenésekor. Az idei költségvetést 4980 frttal és 4184 frt kiadásal fogadták el. A választmányba megválasztottak: Blau Károly, Jaenich Gusztáv, Kohn Hermann, Klein Ede, Manovill Miksa, Rottmann Károly, Schultheisz J. M., Schwimmer József, Török Sándor és Petzlbauer Károly.

— **Felolvasó estély Kis-Zomboron.** Dr. Sziklai Károlyné a kis-zombori gyermekdijazási alap javára e hónap 29-én a kis-zombori új kaszinó helyiségében felolvasást tart. A felolvasást táncmulatság követi.

— **Táncvizsgalom Szécsányban.** A torontál-szécsányi tantestület az arra felkért ifjuság mint rendező bizottság szives közreműködésével a „délmagyarországi tanító-egylet nagybecskereki fiókjának” tiszteletére folyó évi május hó 5-én, a torontál-szécsányi Scheirich-féle vendéglőben a „Steinbach alap” javára zártkörű táncvizsgalmat rendez. Belépti díj: családonként 1 frt 50 kr., személyenként 80 kr. Kezdeté 8 órakor. Tekintettel a jótékony célra, felülfizetések köszönettel fogadtnak s hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Alaptalan híresztelés.** Az a hir, mintha Radó Kálmán, Vasvármegye főispánja lemondani szándékoznék és egyik vasvármegyei kerületben mandátumot vállalna, nem felel meg a valóságnak.

— **Magyar írók cseh nyelven.** A csehek szidják a magyar politikát, a lisztünket, borainkat, de már a szépirodalmi műveinket, ügylát-szik, szívesen olvassák. A magyar regényeknek és elbeszéléseknek, amint lapjaikból látjuk, Mayerhoffer Gusztáv Narcisz prágai író a legbuzgóbb fordítója, kitől már több magyar irodalmi termék jelent meg kötetekben. Így Jókai Mórtól: A szerelem bolondjai, A szegénység utja, Akik kétszer halnak meg, továbbá számos elbeszélés Jósikától és rajnok Herczeg Ferencztől. Most rendezti sajtó alá Jókainak „A löcsei fehér asszony” és Vadnay Károlynak „A rossz szomszéd” című egykötetes regényét. Ugyancsak Mayerhoffer letördítette Mikszáth Kálmán kitünő rajzkötetét, „A jó palócokat”.

— **„Typographia” jubileuma.** A magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők közlönye, a Budapesten megjelenő „Typhographia” című munkáslap, ez évi május hó 1-én éri meg a fennállásának huszonöt éves évfordulóját, a mely alkalmat a lapot kiadó bizottság meg fogja ünnepelni. Május 1-én délelőtt 11 órakor diszgyűlés lesz a Széchenyi-sétátéren levő vendégő disztermében, a melyet az „Ébredés” és a „Typhographia” dalkör nyit meg együttes énekkel; erre ünnepi beszéd, majd a huszonöt évre való visszaemlékezés következik. Este 8 órakor, belépő díj nélkül, dalestély lesz a Széchenyi-sétátéren.

— **Kossuth temetésének költségei.** Most már körülbelül megállapítható, mennyibe került a fővárosnak Kossuth végtisztessége. A számadásokból kiténik, hogy a főváros összes kiadásai körülbelül hetvenezer forintot ruktak. Ebben az összegben benne vannak a Kossuth-család ellátási költségei, a hazaszállítás, a turini küldöttség stb. kiadásai is.

S z i n h á z.

A királyfogás.

A jó Isten tudja, hányadszor hallottuk tegnap azt a két örök igazságot, hogy a szökés párosan jó és hogy a bölcsnél okosabb a vidám bolond. Kontinak legjobb potpourrija, a Királyfogás, melyben az operette legnagyobb mesterei jutnak szóhoz, a mi közönségünket is meghódította és mi tiszteljük mindenkiné a gusztsút. — A tegnapi előadásról a szufolt házon kívül is sok jót lehet mondani. Pálffy Nina rokonszenves egyéniségének egész szeretetreméltóságával személyesítette Fiorát, ezt a csodálatos leányt, ki a legbonyolultabb helyzetekből is ki tudja menteni szive választottját. Ezuttal igen csinosan is énekelte és különösen néhány merészen kivágott magas hangjával zajos tapsokat aratott. Méltó partnere volt Lángh Ödön, ki a Radziwillt azzal a nemes felfogással játszotta és azzal a finom művészettel énekelte, melyet e szép tehetségű derék énekestől megszoktunk. Gyujtó tüzzel énekelte dalát a második felvonásban a szünni nem akaró tetszenyilvánításoknak engedve, meg kellett ismételnie. Kisebb szerepeiket igen csinosan énekeltek Fejes Lidi és Kovács Károly, az utóbbit azonban a közönség nevében teljes tisztelettel arra kérjük, miszerint stereotip, czukorbafogyott mosolyáról leszokni ne terheltecsék. A komikusoknak nem volt jó estéjük. Sem Szilágyi (Márx), sem Sziklay (Don Bernardo) nem aknázták ki szerepeiket, bár ez utóbbi néhány sikerült rögtönzéssel mutatta oroszánkörméit. Fentebbi állításunkat legjobban bizonyítja ama körülmény, hogy a közönség egyik kupléból sem akart egy

strófánál többet hallani. Ének- és zenekar igen jól viselték magukat s halás köszönettel tartozunk végül a rendező vöröspaljbásának, melynek erélyes működése lehetségessé tette azt, hogy az előadásnak fél tizenegykor vége volt.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar királyi államvasutak.
(Uj személyi díjszabás életbeléptetése a szlavonai h. é. vasuton.) A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint a szlavonai h. é. vasuton f. évi május hó 1-től kezdve új személy- és podgyászdíjszabás lép életbe, melyben I. osztályu menetdíjak is befoglaltatnak. Ezen díjszabás, melylyel az eszék násici voal megnyitásától érvényes hasonló díjszabás érvényen kívül helyeztetik a m. kir. államvasutak díjszabási szakosztályában (Csengeru-utca 33.) 10 krért kapható. Budapest, 1894. április hó 4. é. A m. kir. államvasutak igazgatósága. (Utánnomást nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.
(Hirdetmény.) Szász-magyar vasuti kötelék. Folyó évi május hó 1-jével Bossebaude állomás a szász-magyar köteléki gabona és korpa kivétel díjszabásba felvétetik. A díjtételekre nézve az ezen forgalomban részes állomások adnak felvilágosítást. A magy. kir. államvasutak a részes vasutak nevében is (Utánnomás nem díjaztatik.)

Fin de siècle asszonyok.

— Legujabb válopöreink. —
I. A beteg anyós.
Egy rossz anyós-viccz szerint nem baj az, ha az anyós beteg, mert akkor legalább — hallgat. De valamint hazugság az összes anyós-adoma, ugy hazugság ez az állítás is, amint az alábbiak igazolni fogják.
K. előkelő bankhivatalnoknak az volt az összes baja, hogy beteg volt az anyósa. Volt vagyona, szép felesége, elég jó egészsége, mégis megkeserítve lett az élete azzal, hogy beteg volt az anyósa. E miatt ugyanis a szép kis feleség valóságos hazajáró lélek lett. Mikor a férj megbeszélte már az asszonykával, hogy ma este színházba mennek, jött a telegram: Beteg a mama! Mikor otthon thea mellett már kitarja karját, hogy megismogassa a szorgoskodó feleséget: jött a távirat és ez ismét röpiült haza betegnézni.
A férj soha sem mehetett vele, mert neki reggel pontosan meg kellett jelennie a pénztárnál, a vonat pedig visszafelé későn érkezik.
Legutóbb is haza utazott a feleség, mert beteg lett a mama. Aggasztóan rosszul lett. A férj illedelmesen bucsut vett tőle, aztán olvasta az esti lapját nagy unalmában.
Egyszerre nyilik az ajtó és betoppan a látogatóba jött mama.
— Hát nem beteg?
— Miért lennék beteg?
— Elza önhöz utazott azzal, hogy rosszul van?
— Ugy? ... izé ... azaz ... erős migrainem volt; ... Igen! ... ez igaz ... de már ... Oh, szegény lányom, hogy fárad miattam.
A férj nem felelt semmit. Betusakolta az anyóst a vendégszobába és — rázárta azt. Aztán rázárta a cseléd-szobát is, előszobát is és minden kulcsot magához szedett.
Mánap délelőtt csöngöttek. A férj nyitott ajtót és bocsátá be a visszaérkezett asszonyt.
— Te fáradsz edesem? — szólta meg az nyájasan és szeretettel omlott férje vállára
— No, hogy van, edesem, a mamád?
— Nagyon oda van.
— Hát beteg?
— Beteg-e? igen aggasztó! Folyton fenn voltunk az egész éjjel.
— A szeméiden látszik is, hogy nem igen hunyad le.
— Nem bizony! de nem is lehetett. Egész bágyadt is vagyok az éjjelezésből.
Látod, edesem, ha olyan beteg a mamád, talán jobb is volna visszamenned hozzá.
— Gondolod?
— Ó igen. Majd segíteni fog csomagolni a ...
Ezzel fölzárt a vendégszobát s bekiált:
— Jöjjön csak, mama, segítsen Elzának!
II. Az egészséges anyós.
L. építésznek csinos felesége volt és sok dolga. Szinte félt, hogy utóbbiak miatt elhanyagolja amazt.
Volt-e oka a félésen kívül féltékenynek is lenni, nem tudjuk, de mikor egy napon S. Elemért, ezt az ismert asszonybolonditót látta villája kertjéből kisuhranni, szörnyű lármát csapott. A fiatal feleség egy szót se felelt, mert sértve érezte magát a férj föltevésével. Ez a hallgatást félremagyarázta s kész lett a fölfordulás.
A villában lakó anyónak nem tetszett ez a helyzet, egyszer hát magához hivatja vejét:
— Ottó! maga szörnyen téved!
— Gondoltam, hogy ezt fogja mondani!
— Ismétlem, hogy szörnyen téved! A házban nem csak egy asszony lakik!
Hogy értsem ezt?
— Hm! ... Ön ért a számoláshoz, adja össze 16-ot 18-al!
— Nem értem az egészet.
— Hát: Ilonka most 18 éves; én 16 éves koromban mentem férjhez, vagyok tehát összesen még csak ...
A férj most nézte meg csak jól az anyósát először!
Hisz ez egy fiatal, szép, királyi alakú, kellemes hölgy még! ...

Ettől fogva aztán megnézte őt többször is. Kibékült a nevével is, (azzal a sápadt, vézna asszonykával), de különösen jó békében volt a mamával.
A következő hónapban már a feleség cainált nagy lármát s most ő emlegetett holmi válopört. Nem csak emlegette, de később be is adta.
A békéltetés azonban sikerre vezetett, mert előtte való napon a mama elköltözött a házból ...
Ez volt az első anyós, a kit nem a veje kívánt ki a lakásból!
Kalapács.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése április 26-án.)
Budapest, április 26. (A „Torontái“ eredeti távirata.) A hódmezővásárhelyi zavargás a képviselőház mai ülésén ismét szóba került.

Napirend előtt gróf Bethlen András miniszter a zavargások ügyében felmerült kérdésekre reflektálva kijelentette, hogy az alföldi viszonyok javítására önmagától hatáskörén kívül intézkedett. A munkásokat visszabályozási munkálatoknál alkalmazták, nagy részüket különféle helyekre telepítették, továbbá kendertermelőket állították fel, hogy a munkanélkülieket keresethez juttassák. A zavargásokban résztvevő munkásokat most a telepítéseknél mellőzik.

Hoitsy Pál elismerő szavai után Horváth Gyula szólalt fel, kifogásolva azt, hogy a zavargókat a telepítésekből való kizáratások után büntessék. Törvény elé kell őket állítani s egyedül ezen az uton büntetni. Majd azt fejtegeti, hogy a munkások nyomora onnan ered, mert pénzt és nem részt kapnak munkájukért.

A Romániával kötendő egyezmény folytatolagos tárgyalásánál Mezei Mór, Láng Lajos, Zay Adolf a javaslat mellett, Tóth János és Bujanovich Sándor pedig ellene szólaltak fel. Az előadó záró szava után a törvényjavaslatot elfogadták.

Legközelebbi ülés szombaton.

Előcsatározás.

Budapest, április 25. (A „Torontái“ eredeti távirata.) A főrendiház igazságügyi bizottsága ma kezdte meg a házasságjogi törvényjavaslat tárgyalását. A kormány részéről Wekerle miniszterelnök. Hieronymi, Szilágyi és Tisza Lajos gróf voltak jelen. A javaslat ellen nyilatkoztak báró Rudnyánszky, Samassa és Schlauch, akiknek Szilágyi igazságügyminiszter válaszolt: a javaslatot pártoló beszédeket tartottak: Beniczky, Keglevich István s id. Széchényi Imre grófok és Beöthy Zsigmond. A bizottság 2 órakor megszakította tanácskozásait.

A nemzeti kaszinó és Kossuth Lajos.

Budapest, április 26 (A „Torontái“ eredeti távirata.) Kossuth Lajos halála óta tartotta a nemzeti kaszinó első választmányi ülését, melyen mindjárt tárgyalás alá került az a felhívás, amelyet a Kossuth Lajos emlékének megörökítésére alakult bizottság kibocsátott. Károlyi István gróf elnök lelkes beszéd kíséretében azt indítványozta, hogy a választmány szavazzon meg 1000 forintot az emlékszoborra. — Zichy Nándor gróf, aki ezután felszólalt, az indítványt határozottan ellenezte, ellene szólt annak Szapáry Géza gróf is. Ez utóbbinak azonban csak a forma ellen volt kifogása, hogy ugyanis ne mint testület adakozzék a kaszinó, hanem indítsanak a tagok közt gyűjtést, ahhoz aztán maga is kész hozzájárulni. Erre újra felszólalt Károlyi István gróf s hangsúlyozta, hogy nemcsak a kaszinói tag, de a hazafi is szól belőle, midőn ismételtlen kéri, hogy oly kevés nagyjaink legnagyobbikának emléke megörökítéséhez a nemzeti kaszinó is hozzájáruljon. Még Ugron Gábor pártolta az indítványt, mire a választmány megszavazta az ezer forintot.

Száznégyszoros lovas főosztály.
Budapest, április 26. (A „Torontái“ eredeti távirata.) A hadseregi rendeletk tára holnap száznégyszoros lovas főosztály kinevezését hozza, a mit a delegációk tavaly szavaztak volt meg.

Schönborn rendelete.

Budapest, április 26. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Vasaty ifjucsek képviselő a reichsrath egyik legközelebbi ülésében indítványt tesz, hogy gróf Schönborn igazságügyminiszter legutóbbi rendeleteért, a melyet a sajtószabadság elleni merényletnek tartanak, vád alá helyezzek.

Lueger a vendéglősök közt.

Budapest, április 26. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Magyar és osztrák vendéglősök tegnap közös gyűlést tartottak az osztrák fővárosban. A lakomán, amelyet tiszteletükre dr. Gröbl polgármester adott, megjelent Lueger, az ismert botrányhős is, aki ezuttal se tagadta meg hirhedt voltát. A lakoma folyamán ugyanis ő is toasztot mondott, amelyben gyalázó kifakadásokkal illette a cseheket. A magyar vendégek erre felháborodva távoztak.

Az oroszországi szocialisták.

Budapest, április 26. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Pétervárról telegrafálják: Az oroszországi szocialisták vezére egy ujságíró előtt kijelentette, hogy ő és társai nem valóságos szocialisták, de hát azokhoz huznak, akik legközelebb állnak nyomoruságukhoz. Éheznek: nem hallgatja meg őket senki más, csak a szocialisták.

Visszalépő követ.

Budapest, április 26. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Bukarestből telegrafálják, hogy De Forges belga követ tegnap nyújtotta át a királynak visszahívó levelét.

A zsidók kongresszusa.

Budapest, április 26. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Jassyban e hó 29. és 30-án Románia összes zsidóinak képviselői kongresszusra gyűlnek egybe, hogy a román zsidók helyzetén javítsanak.

Orosz szállítók monstre-bünpöre.

Budapest, április 26. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Ostendéből telegrafálják, hogy az ottani törvényszék előtt egy nagy monstre-pör vette kezdetét. A vádlotta: padján a Dreyfuss párisi cég oroszországi intézői ülnek, a kik az orosz kormánynak szállított gabonát különféle szerekkel vegyítették, meghamisították. Valóságos hamisító gyárat s rak-tárakat állítottak fel, a hol a rozslisatba más anyagokat keverték. A pör iránt nagy érdeklődés nyilvánul.

Nagybecskereki városi színház.

Bérlot 7. szám. Idény-előadás 9.
Csütörtökön, 1894. április 26-án
SARAH GRÖFNŐ.
Társadalmi színmű 5 felv. Irta: Ohnet Gy. Ford.: Fáy J. B.
Személyek:
Gróf Canalheilles, tábornok — Kövi Ede.
Severac Pierre, kapitány — Sziklay Miklós.
Sarah O'Donnor — Szathmáry Lajos.
De Cygne Blanche, a tábornok unoka-huga — Kecskeméti Irma.
Merlot, ezredes — S. Mollnár Vilma.
Madeline, leánya — Sziklay Miklós.
Frossard Leopold — Kápolnai Irén.
De Pompéran Hektor — Szabonyi A.
Zoe, neje — Delli Henrik.
Smordenné — Lánginé
La Liviniere — Kövéné J.
Adhemar, kapitány — Láng Jenő.
Inas — Hernády J.
Szobaleány — Miksaj József.
L. Barcai Vilma.
Kezdeté 8 órakor.
Holnap pénteken nincs előadás.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.

